

P R A K T I C K É P Ř Í P A D Y.

Lékárníci (lékaři, nemocnice a léčebné ústavy) nemohou žalovati Léčebný fond veřejných zaměstnanců v Praze za dodaná léčiva a pod. dříve než po uplynulém čtvrtletí a po úpravě a schválení účtu představenstvem ústředního sboru.

Lékárník PhMr. R. žaloval L é č e b n ý f o n d v. z. zastoupený českou finanční prokuraturou v Praze na zaplacení léků členům fondu vydaných, když fond zaslaný mu žalobcem účet přijati a platiti odmítl, odvolávaje se na ustanovení § 24 zák. z 15/10 1925, č. 221 Sb. z. a n. a § 20 vládn. nař. z 8/8 1922, č. 211 Sb. z. a n. Žalobce dovozoval, že ustanovení ta nemají jiného významu než interní úpravy účtování, nikoli však změnu hmotného práva, podle níž by lékárník byl povinen poskytovat úvěr straně úlev v sazbě lékárnické požívající a teprve po uplynutí ¼ roku vyúčtovat s ústavem, na jehož účet lék byl vydán, neboť neuzavřel s L. f. smlouvy, podle níž by takovýto způsob vyúčtování byl pro něho obligatorním.

Prvý soud žalobě vyhověl v podstatě z důvodů v žalobě uplatňovaných.

Odv. s. žalobu p r o t e n t o k r á t e zamítl. V odůvodnění uvádí, že podle nařízení č. 271/1927 patří žalobce mezi strany požívající úlev při odběru léků. V důsledku toho vztahuje se na něho i ustanovení § 20 nařízení, č. 211/1922 o ¼letním předkládání účtů za odebrané léky a poskytnutí platební lhůty 30denní od předložení účtů.

O platnosti resp. závazku tohoto nařízení pro lékárníky nelze pochybovati vzhledem k tomu, že bylo vydáno na základě zmocnění daného zákonem č. 5/1907, aby stranám úlev požívajícím byly poskytnuty úlevy při odebrání léků z lékáren.

Závaznost takových z důvodů veřejnoprávních vydaných nařízení jest pro obor práva soukromého uznána ustanovením § 1059 obč. zák.

Totéž platí i o ustanovení § 24 zák., č. 221/1925 ohledně ¼letního účtování pozadu s lékárníky a předkládání účtů lékárenských okresními sbory ke schválení a výplatě představenstvem L. f., z čehož logicky vyplývá, že nemůže nastati splatnost účtu dříve, dokud neuplynula doba pro jeho předložení stanovená.

Všechny shora uvedené předpisy právní jest vykládati jako vzájemně se doplňující celek. Z takového výkladu se pak podává, že žalobce nebyl oprávněn předložiti účet před uplynutím čtvrtletí, v němž byly léky od něho odebrány a opatřiti tento účet doložkou, že bude čítán úrok z prodlení, nebude-li účet zaplacen do 30 dnů, t. j. od data účtu, což odporuje ustanovení § 20, odst. 4. nařízení, č. 211/1922 o nároku na úroky z prodlení.

Žalobce mylně proto nepokládal shora uvedené předpisy pro sebe za závazné. Když tudíž předložil žalovanému fondu účet ze dne 8. května 1929 předčasně, t. j. před 1. červnem 1929 a opatřený doložkou o úrocích z prodlení, neodpovídající ustanovení § 20 nar., č. 211/1922, byla žalovaná strana oprávněna tento účet zalující straně vrátiti.

Dovolání žalobcovu nejv. soud nevyhověl. **Důvody:** Dovolání, opřené toliko o dovolací důvod č. 4 § 503 c. ř. s. není opodstatněno.

Nesprávné právní posouzení věci spatřuje dovolání v názoru odvolacího soudu, že žalobce může požadovati na Léčebném fondu veřejných zaměstnanců zaplacení léčiv vydaných členům fondu teprve po uplynutí čtvrtletí, v němž byly léky odebrány a že není oprávněn požadovati jich zaplacení kdykoliv.

Vývodům, jimiž dovolání snaží se vyvrátiti názor odvolacího soudu, nelze však přisvědčiti a to z těchto úvah:

Zákonem ze dne 15. října 1925, čís. 221 Sb. z. a n. bylo upraveno nem. pojištění veř. zam. a z tohoto zákona odvozuje také žalobce svůj nárok na zaplacení léčiv dodaných členům Léč. f. a vyúčtovaných Léčebnému fondu účtem ze dne 8. května 1929 částkou 2102 Kč 39 h.

Napadeným rozsudkem byla žaloba zamítnuta pro tento krát a jest dovolacímu soudu řešiti právní otázku, zda žaloba, podaná dne 12. června 1929 u příslušného soudu byla předčasná, když není sporno, že žalovaný L. f. veř. zam. jest právnickou osobou a má procesní způsobilost (§ 13, odst. 2. zákona, čís. 221/1925 Sb. z. a n.).

Ježto tu jde o právní poměr tkvící svou podstatou v zákoně čís. 221/1925, neboť jinaký základ právního poměru sporných stran nebyl ve sporu ani tvrzen, jest spornou otázku řešiti především z předpisů tohoto zákona.

V té příčině jest rozhodným předpis § 24, odst. 1, čís 2 zmíněného zákona, který stanoví, že okresní sbory Léč. f. veř. zam., jako jeho správní orgány, mají účtovat čtvrtletně pozadu s lékaři, nemocnicemi i s lékárníky a předkládati účty k schválení a k výplatě představenstvu ústředního sboru. Tento zák. předpis váže nejen okresní sbor Léč. f., nýbrž i všechny ostatní účastníky, na něž dopadá, a nesejde na tom, že jest v zákoně umístěn mezi předpisy o působnosti okresních sborů L. f., neboť jest ustanovením, na němž byla vybudována organizace L. f., jak patrně i z nadpisu III. oddílu »Organizace pojištění« k §§ 13—26 zákona. Tato organizační zákonná norma svými právními účinky postihuje tedy i lékárníky, pokud upravuje způsob a dobu vzájemného zúčtování. Byla-li však zákonem doba účtování ustanovena čtvrtletně pozadu a žalobce domáhá se sporem zaplacení žalobní pohledávky 2102 Kč 39 h s 5% úroky již ode dne 9. května 1929,

čímž zřetelně naznačuje, že žalovaný L. f. jest již od 9. května 1929 s placením v prodlení — zamítl právem odvolací soud žalobu jako předčasnou, ježto v době podání žaloby neuplynula ještě ani lhůta stanovená k zúčtování v § 24, odst. 1, čís. 2 zák. čís. 221/1925 Sb. z. a n. čtvrtletně po zadu, kterou bylo časově odsunuto plnění žalovaného L. f. za dodaná léčiva, i jeho prodlení a tím i žalobcův nárok úrokový, a odvol. soud správně dovodil, že žalovaný L. f. byl oprávněn vrátiti žalobci předčasně předložený účet. Nepředložil-li však později žalobce ani po uplynutí čtvrtletí svůj účet znova, oddálil tím jeho úpravu a schválení představenstvem ústředního sboru, aby mohl býti vyplacen (§ 24 zák.), a nemůže dříve jeho zaplacení požadovati, pokud sám nevyhoví ustanovení § 24 zákona, čís. 221/1925 Sb. z. a n. a proto nebylo lze tu použití ani ustanovení § 406 c. ř. s.

Posuzuje-li se věc s tohoto právního hlediska, nebylo třeba pro rozhodnutí o otázce předčasnosti žaloby zabývat se dalšími otázkami v dovolání rozbíranými, zda totiž žalovaný fond jest stranou požívající úlev při odběru léčiv po rozumu § 7 zákona ze dne 18. prosince 1906, čís. 5 ř. z. z roku 1907 a pozdějších vládních nařízení tento zákonný předpis provádějících, a výkladem významu »sleva (Nachlaß)« v § 7 zákona, č. 5/1906 ř. z., pro něž ostatně ani v řízení v první stolici nebyly učiněny skutkové přednesy.

Rozhodnutí nejvyššího soudu ze dne 22. prosince 1931, č. j. Rv I 1060/30. Dr. Koutník.

L I T E R Á R N Í Z P R Á V Y.

Řády konkursní, vyrovnací a odpůrcí. Písemnictví o našem — československém — právním řádě a jednotlivých jeho zákonech není již tak chudé, jak bylo v prvních letech popřevratových, kdy ostatně komentátoři mohli přinášeti v českém rouše zákony sice formálně nového státu, obsahově a také svým autentickým zněním však cizí — bývalé monarchie. Několik velkých zákonů ze sklonku prvního desetiletí republiky a z doby novější, vydaných již v jazyce státním a zákonodárcem Československé republiky, zavdalo podnět k vzniku několika sbírek komentovaných textů zákonů. Na okolnost tuto upozorňujeme proto, abychom ukázali, že naše právnícká literatura jest již na této výši, že máme též zákon zpracován od několika právníckých spisovatelů.

Právě vyšlé tři komentáře řádů konkursních, vyrovnacích a odpůrcích jsou podány třemi různými autory, jichž osobnosti nám již ukazují, z kterých tří různých hledisek byly zpracovány.

Univ. prof. Dr. V á c l a v H o r a vydal svůj komentář jako XIX. svazek největší současné sbírky: Komentované zákony Česko-